

INFORMACJA DLA HODOWCÓW DROBIU

Wzmoczone zasady bioasekuracji w związku z sezonową migracją dzikich ptaków

W związku z rozpoczęciem sezonu jesienno-zimowego oraz nasileniem migracji dzikich ptaków, wzrasta ryzyko wprowadzenia wirusów grypy ptaków (HPAI) do zakładów utrzymujących drób oraz miejsc, w których utrzymywane są ptaki w niewoli na potrzeby własne.

Dzikie ptaki, zwłaszcza gatunki związane ze środowiskiem wodnym, stanowią naturalny rezerwuuar wirusów grypy ptaków i przyczyniają się do ich rozprzestrzeniania. Dlatego w okresie zwiększonego ryzyka szczególnego znaczenia nabiera podejmowanie działań prewencyjnych mających na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa wprowadzenia i rozprzestrzeniania się zakażenia, ochronę zdrowia utrzymywanego drobiu oraz ograniczenie strat związanych z wystąpieniem choroby.

1. Wzmocnienie bioasekuracji w gospodarstwach:

Hodowcy drobiu powinni zwrócić szczególną uwagę na:

✓ **przestrzeganie wymagań bioasekuracyjnych:**

- utrzymywania drobiu oraz obsługi stada w sposób ograniczający kontakt z dzikim ptactwem, w tym szczególnie: wymogi utrzymywania drobiu w sposób wykluczający dostęp do zbiorników wodnych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
- przechowywania paszy i ściółki w sposób, który zabezpiecza przed kontaktem z dzikimi ptakami i ich odchodami, gryzoniami, zwierzętami domowymi i dzikimi,
- przestrzeganie zakazu pojenia drobiu i ptaków żyjących w niewoli wodą ze zbiorników, w tym z wód powierzchniowych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
- zabezpieczenia wjazdów i wejść w zakładach drobiu w maty dezynfekcyjne, niecki dezynfekcyjne lub zastosowanie innych rozwiązań technicznych pozwalających na oczyszczenie i odkażenie obuwia przed wejściami do budynków, w których jest utrzymywany drób oraz środków transportu wjeżdżających do takiego zakładu,
- obsługi stada: przestrzeganie higieny osobistej personelu mającego kontakt z ptakami, w szczególności mycie i odkażanie rąk, stosowanie odzieży i obuwia ochronnego, oczyszczanie i odkażanie obuwia, oczyszczanie i odkażanie stosowanych sprzętów i narzędzi,
- prowadzenia dokumentacji i rejestrów,
- opracowania i wdrożenia planu bioasekuracji w zakładach, których dotyczy ten wymóg,

✓ **zachowanie szczególnej ostrożności podczas „ubiórki” oraz przemieszczania ptaków**

Bezwzględnie należy przestrzegać zasad bioasekuracji podczas przeprowadzania selektywnego uboju części stada drobiu przed zakończeniem cyklu produkcyjnego, określanego w praktyce jako „**ubiórka**” drobiu, a także podczas przemieszczania ptaków pomiędzy poszczególnymi kurnikami znajdującymi się na terenie tego samego zakładu.

Czynności związane z „ubiórką” i przemieszczaniem powinny odbywać się zgodnie z obowiązującymi wymaganiami oraz procedurami bioasekuracji przyjętymi w danym zakładzie, z zachowaniem odpowiednich zasad higieny, czyszczenia i dezynfekcji oraz właściwej organizacji ruchu osób, sprzętu i pojazdów.

Czynności te należy prowadzić w sposób minimalizujący ryzyko transmisji czynników zakaźnych, w szczególności poprzez:

- właściwe zaplanowanie kolejności wykonywanych prac,
- ograniczenie przemieszczania się personelu pomiędzy poszczególnymi kurnikami,
- stosowanie odzieży i obuwia ochronnego,
- ograniczenie przemieszczania sprzętu pomiędzy kurnikami,
- dokładne oczyszczanie i odkażanie sprzętu oraz wyposażenia,
- przestrzeganie procedur dotyczących mycia i dezynfekcji,
- właściwą organizację ruchu pojazdów i osób na terenie zakładu.

2. Zminimalizowanie ryzyka związanego z zakupem ptaków do małych hodowli przyzagrodowych:

Szczególną uwagę należy zwrócić na miejsce pochodzenia kupowanych ptaków i ich status zdrowotny.

Nie należy nabywać ptaków z nielegalnych, nieobjętych nadzorem punktów sprzedaży, w szczególności z przypadkowych miejsc zlokalizowanych na obrzeżach targowisk, parkingach, stacjach paliw lub innych miejscach, w których nie można potwierdzić pochodzenia i statusu zdrowotnego zwierząt. Zakup ptaków z nieznanego źródła może stanowić istotne zagrożenie epizootyczne i prowadzić do wprowadzenia choroby do gospodarstwa i jej szerokiego rozprzestrzeniania się w związku z przemieszczaniem drobiu w ramach niekontrolowanego obrotu.

W związku z powyższym zaleca się nabywanie ptaków wyłącznie ze źródeł, które zapewniają możliwość potwierdzenia ich pochodzenia i spełnienia obowiązujących wymagań weterynaryjnych.

3. Wzmocnienie monitoringu dzikich ptaków

Należy zwracać szczególną uwagę na padłe lub chore dzikie ptaki, zwłaszcza ptaki wodne, które mogą przenosić wirusy grypy ptaków. Znalezienie padłego lub chorego dzikiego ptaka należy zgłosić do Inspekcji Weterynaryjnej. W uzasadnionych przypadkach właściwe służby pobiorą próbki do badań laboratoryjnych. Szybkie wykrycie zakażenia u dzikich ptaków jest bardzo ważne, ponieważ pozwala na podjęcie odpowiednich działań i ograniczenie ryzyka rozprzestrzeniania się choroby.

4. Obserwacja stada i niezwłoczne zgłaszanie niepokojących objawów

Każdy hodowca powinien na bieżąco obserwować stan zdrowotny utrzymywanego drobiu.

Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- nagłe zwiększenie liczby padnięć;
- wyraźny spadek pobierania paszy lub wody;
- spadek nieśności;
- pojawienie się objawów chorobowych lub nietypowych zmian w zachowaniu ptaków.

W przypadku wystąpienia niepokojących objawów należy niezwłocznie skontaktować się z właściwym lekarzem weterynarii lub Powiatowym Inspektorem Weterynarii.

Powyższe zasady pozostają kluczowym elementem ochrony gospodarstwa przed wprowadzeniem wirusa. Wystąpienie choćby jednego ogniska choroby u drobiu spowoduje utratę przez Polskę statusu kraju wolnego od HPAI, co niesie za sobą poważne skutki ekonomiczne dla całego sektora drobiarskiego i poważne straty dla gospodarki narodowej.